

— samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

— pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov

— pravilnik o sistemizaciji delovnih mest

— pravilnik o štipendiranju in strokovnem izobraževanju

— pravilnik o varstvu pri delu

— Mandatna doba članov komisije traja dve leti, ki pa se jim lahko po sklepu delavskega sveta delovne organizacije podaljša še za dve leti

— Dejansko število članov posamezne komisije ali odbora, katero je odvisno od njihovih nalog, določa delavski svet delovne organizacije, ko imenuje posamezno komisijo ali odbor

— za izvrševanje sprejetih programov in planov delovne organizacije je odgovoren poslovni odbor in generalni direktor, za izvrševanje sprejetih planov in programov TOZD pa upravni odbor in direktor TOZD

— za posojanje denarnih sredstev poslovnega sklada ene TOZD drugi TOZD načeloma odloča direktor TOZD v sodelovanju direktorja računovodskega sektorja in računovodje TOZD.

Organizacije združenega dela opozarjajo, da je poleg upoštevanja naštetih nepravilnosti potrebno znova proučiti vsa določila oz. vse splošne akte interne zakonodaje, vključno z analizo pogojev za organiziranje TOZD. OZD, katerih interna zakonodaja izdelana na osnovi ustavnih dopolnil oz. ustave in zakona o konstituiranju, je bila doslej na komisiji že obravnavana:

Elma, Belinka, Kuverta, TIP TOP, Elektrotehna, Lesnina, Servis Bežigrad, Avtohiša, IMKO, Dvigalotehna, Avtoobnova, ONPZ Pleteks, ONPZ Železopromet, ONPZ Plamas, Projektirni biro, TOZD Pristan, SGP Bežigrad, Cestno podjetje, Fond, Stanovanjska združba Novi Dom, Geološki zavod, Gradbeni center SRS, Zavod za raz. mat. in kon., Dopisna delavska univerza, VVZ Rezke Dragar, VVZ Jelka, VVZ Mladi rod, VVZ Ciciban, Osn. šola Maksa Pečarja, Osn. šola Mirana Jarca, Osn. šola Borisa Kidriča, Osn. šola Danile Kumar, Osn. šola Franca Beka, Osn. šola Vito Kraigher, Osn. šola Franca Ravbarja, PTT servis promet, Zavod za usp. sluš. in gov., Zvezni center za izobr. gradb. inštruk., Kmetijska zemljiška skup., Instalacija.

OZD, v katerih statutih so bila pregledana samo določila, ki se nanašajo na postopek imenovanja in razrešitev individualno poslovnih organov, ter določila, ki določajo pogoje za zasedbo teh delovnih mest:

Projektirni biro, Projektivni biro ing. arh. Blagajne Dušan, AZA, Commerce, Gast. podjetje Bežigrad, Projektivni biro Tamar, Zavod SRS za produktivnost dela, Zavod za socialno delo, Opekarna Črnuče, LIK, Gostinsko prehranbeni center, Zavod za organizacijo in revizijo poslovanja, Montaža, Salus, SOP Črnuče, Kristal.

PREDLOG

Družbeni dogovor

o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči

Skupščine občin Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Siška, Ljubljana Vič-Rudnik in Skupščina mesta Ljubljana

sklenejo naslednji

DRUŽBENI DOGOVOR

o izhodiščih za politiko in financiranje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči

I.

Na podlagi ustavnega načela, da naša socialistična družbena skupnost zagotavlja delovnim ljudem in občanom socialno varnost ter iz dejstva, da je eden izmed elementov socialne varnosti človeka tudi pravica, da dobi pomoč družbene skupnosti kadar si sam zaradi nezmožnosti za delo ne more zagotoviti sredstev za preživljanje in nima svojcev ali drugih zavezanih oseb, ki bi bili dolžni zanj skrbeti, niti premoženja, sklepajo podpisniki družbeni dogovor o izhodiščih za politiko in o načelih za dodeljevanje vseh vrst in oblik družbeno denarnih pomoči.

Pri uresničevanju družbenega dogovora se bodo podpisniki prizadevali, da se zagotovijo zadostna finančna sredstva za potrebe socialnega varstva, da bodo družbeno pomoč prejeli občani, ki jo potrebujejo in da se omilijo neupravičene socialne razlike med občani ljubljanskih občin.

Izvajalci tega dogovora so Centri oziroma Zavodi za socialno delo ljubljanskih občin, ki pri uresničevanju dogovora tesno sodelujejo z družbenopolitičnimi skupnostmi, s krajevnimi skupnostmi, delovnimi in družbenopolitičnimi organizacijami in društvi ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

II.

S tem dogovorom se ureja:

— vse vrste in oblike družbenih denarnih pomoči ogroženih občanov ne glede na starost;

— opredelitev pogojev, meril in kriterijev za dodeljevanje vseh vrst in oblik družbenih denarnih pomoči ne glede na starost;

— višina družbenih denarnih pomoči za občane, ki jim je taka pomoč edini vir preživljanja;

— način sporazumevanja po tisti sorodstveni lestvici, po kateri imajo tudi dedno pravico;

— pristojnost in postopek za pridobitev družbeno denarne pomoči;

— kdaj in komu se dodeli povečana denarna pomoč;

— zagotavljanje finančnih sredstev za vse vrste in oblike družbenih denarnih pomoči v občinskih proračunih oziroma skladih za socialno varstvo.

III.

Vrste in oblike družbenih denarnih pomoči, ko so za občane edini vir preživljanja (stalne družbene denarne pomoči, rejsnine in oskrbnine):

a) Pogoji za pridobitev pomoči:

Pri vrednotenju pogojev za pridobitev pomoči je nujno upoštevati vse okoliščine, zlasti glede na bivanje občana v mestnem in izvenmestnem območju dejanskih življenjskih stroškov posameznika.

Pravico do družbene denarne pomoči ima občan, ki ni sposoben za pridobitno delo in nima nobenih dohodkov ne lastnega premoženja niti svojcev ali drugih oseb, ki bi ga bili po zakonu, pogodbi ali pravnomočni odločbi oziroma sodnemu sklepu dolžni in sposobni preživljati in če mu ni mogoče pomagati na drug način.

Nesposobnost za delo se dokazuje z zdravniškim izvidom. Če je občan star nad 60 let oziroma mlajši od 15 let, se nesposobnost za delo praviloma ne ugotavlja. Nesposobnost za delo se ne ugotavlja za dijake in študente, če so ostali brez sredstev za preživljanje in jim ni mogoče pomagati na drug način.

Če ima ogroženi občan pravico do dohodkov iz drugih virov ali pravico do preživljanja od drugih zavezanih oseb pa sam ne more uveljaviti te pravice, se mu da začasno pomoč, socialna služba pa mu pomaga pri uveljavitvi njegovih pravic. Če te pravice ni mogoče uveljaviti se šteje, da občan nima dohodkov za preživljanje in se mu prizna družbena denarna pomoč.

Če ima ogroženi občan premoženje, ki se sestoji iz premičnin in nepremičnin na primer kmetije, ki jo ne more obdelovati, se družbena denarna pomoč dodeli pod pogojem, da dovoli zemljiško knjižno zavarovanje do višine prejete pomoči. V primeru, da ogroženi občan v to ne privoli, mu socialna služba poskuša urediti preživljanje na drug način, na primer s pogodbo o došmrtnem preživljanju, izročilno pogodbo, kupoprodajno pogodbo, z oporoko, s sklepom o dedovanju in pod. Če tudi to ne uspe, se pomoč prizna v ustrezno nižjem znesku, vendar v taki višini, ki še omogoča najosnovnejše preživljanje s tem, da se mora zahtevati povračilo dane pomoči iz premoženja prejemnika oziroma dedičev premoženja.

Če občan, ki je prejemal družbeno denarno pomoč naknadno pridobi pravico do drugih dohodkov na primer pokojnine, preživnine in podobno, je za čas, ko je poleg teh dohodkov prejemal družbeno pomoč, dolžan povrniti znesek družbene pomoči.

b) Višina družbene denarne pomoči:

Višina družbene denarne pomoči se določa vsako leto v višini najmanj 50 odstotkov varstvene pokojnine mesečno. Če socialna služba ugotovi, da ta znesek ne bi zadoščal za preživljanje, se lahko prizna največ do 90 odstotkov varstvene pokojnine mesečno.

Kadar se pomoč daje družini (na primer ostareli zakonci), se vsakemu nadaljnjemu članu družine prizna do datek praviloma v višini polovice mesečnega zneska stalne družbene denarne pomoči iz prejšnjega odstavka.

c) Znesek mesečne rejdine ne sme biti nižji od:

- 800 din za otroke do 1. leta,
- 700 din za otroke od dopolnjenega 1. do 6. leta,
- 800 din za otroke od 7. do 14. leta,
- 900 din za otroke nad 15 let starosti,
- 1.000 dni za osebnostno in telesno prizadete otroke.

d) S tistimi, ki so dolžni koga preživljati (na podlagi določil temeljnega zakona o razmerju med starši in otroki ter sklenjenih pogodb, odločb sklepov in pod.) je treba skleniti sporazum glede višine prispevkov k preživljanju; plačevanju rejdine in oskrbnine.

V spornih zadevah, glede preživnine oz. plačevanja prispevka k rejdini ali oskrbnini, lahko upravičenec oz. njegov zakoniti ali pravni zastopnik s tožbo zahteva, da se mu daje preživnina oz. prispevek k rejdini ali oskrbnini.

e) Pristojnost in postopek za pridobitev družbene denarne pomoči:

Stvarna pristojnost je določena s predpisi, ki določajo delovno področje skrbstvenih organov občin, krajevna pristojnost pa se določa po predpisih o politično teritorialnih razdelitvah oz. po zakonu o splošnem upravnem postopku.

Postopek za pridobitev pomoči se prične na prošnjo ogroženega občana, na predlog krajevnih skupnosti, zdravstvene službe, delovne organizacije, družbeno-politične organizacije ali družva in posameznih občanov.

Postopek se lahko prične tudi po uradni dolžnosti.

f) Način dodeljevanja družbene denarnih pomoči:

Družbena denarna pomoč se praviloma daje v denarju. Če socialna služba ugotovi, da na ta način ne bi bilo ustrezno poskrbljeno za preživljanje ogroženega občana, lahko da pomoč tudi na drug način (npr. tretji osebi, rejniški družini pomoč v materialu ali delno v materialu, delno v denarju, plačilo prehrane, letovanje itd.). Socialna služba se mora v vsakem primeru odločiti za tak ukrep in način, ki bo najbolj varoval pravico in koristi ogroženega občana.

IV.

Družbene denarne pomoči, ki se dajejo kot dopolnilni vir preživljanja

Občani, ki z lastnimi sredstvi, premoženjem in delovno sposobnostjo ne morejo pridobiti zadostnih sredstev za preživljanje sebe in oseb, ki so jih dolžni preživljati, imajo pravico do družbene denarne pomoči, ob pogojih in na način, ki je določen v odlokih občinskih skupščin, če preživljanje ni mogoče urediti na drug način.

Socialne službe si morajo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, delovnimi, družbeno-političnimi organizacijami, društvi in drugimi organizacijami prizadevati, da pomagajo ogroženim občanom na drug ustrezen način če je to mogoče (npr. zaposlitev, rehabilitacija, prekvalifikacija, preživnina, pokojnina, dohodki iz drugih virov itd.). Družbena denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja se da samo v primeru, če problema ni mogoče rešiti na drug način. Družbene denarne pomoči kot dopolnilni vir preživljanja se dajejo občanom skladno z določili občinskih odlokov o družbeno denarnih pomočeh in v skladu z odobrenimi finančnimi sredstvi za družbene denarne pomoči, vendar v višini, ki zagotavlja preživljanje ogroženih občanov.

Stalne družbene denarne pomoči se morajo vsako leto zvišati za odstotek porasta življenjskih stroškov.

Družbena denarna pomoč se daje ogroženim občanom v obliki, ki je glede na primer najustreznejša.

V.

Invalidnim in kronično bolnim občanom, ki so uživalci družbenih denarnih pomoči ter nimajo dovolj sredstev za preživljanje, nego, postrežbo in tujo pomoč, se dodeli povečana družbena denarna pomoč v višini najmanj 75 odstotkov od dohodka za nego, postrežbo in tujo pomoč, ki se po veljavnih predpisih priznava delovnim invalidom.

VI.

Zagotavljanje finančnih sredstev za družbene denarne pomoči

Sredstva za družbene denarne pomoči zagotavljajo skupščine občin v svojih proračunih. Z ustanovitvijo interesnih skupnosti za področje socialnega varstva je treba sredstva zagotoviti v proračunih teh skupnosti.

VII.

Podpisniki tega družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo tekoče spremljali problematiko s področja družbenih denarnih pomoči in ukrepali v okviru svoje pristojnosti za izboljšanje stanja na področju socialnega varstva glede družbenih denarnih pomoči, ki se dodeljujejo socialno ogroženim občanom.

Podpisniki bodo vsako leto ugotavljali izpolnjevanje določb tega družbenega dogovora ter delovali za njegovo uresničevanje in nadaljnje izpopolnjevanje.

P. S.: Družbeni dogovor bodo podpisali predsedniki ljubljanskih občinskih skupščin in mestne skupščine.

PREDLOG

Družbeni dogovor

o financiranju sanacije povečanju zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih postojank in nadelavi planinskih potov

Narščajoči obisk delovnih ljudi in občanov v slovenskem gorskem svetu zahteva večje kapacitete visokogorskih planinskih postojank in bolj urejene, zavarovane in na novo nadelane gorske poti. Visokogorske planinske postojanke in pota so zaradi sodobnega ritma življenja in dela čedalje bolj pomembni rekreacijsko-kulturni pa tudi narodoobrambni objekti za družbeno skupnost in gospodarstvo. Zato je potrebno, da se sredstva za njihovo sanacijo, vzdrževanje in gradnjo, oziroma njihovo obratovanje, izboljšavo in večanje kapacitet, zaradi širšega družbenega pomena in posebne intenzivnosti naložb, združeno zagotavljajo za določeno časovno obdobje skladno z razvojem gospodarstva in družbenih dejavnikov v SR Sloveniji. Zato se sklene

DRUŽBENI DOGOVOR

o financiranju sanacije, povečanju zmogljivosti, vzdrževanju in gradnji visokogorskih planinskih postojank in nadelavi planinskih potov, h kateremu pristopijo:

1. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije
2. Telesnokulturna skupnost SR Slovenije
3. Planinska zveza Slovenije
4. Skupnost slovenskih občin
5. Skupščine občin in mesta Ljubljane
6. Glavni štab za splošni ljudski odpor Slovenije
7. Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije
8. Gospodarska zbornica Slovenije

1. Podpisniki tega družbenega dogovora bodo združevali sredstva za financiranje sanacije, povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank z nadmorsko višino nad 1000 m, do katerih ni možen neposreden dostop po cesti ali s kabinsko žičnico oziroma, ki niso neprekinjeno dostopne čez vse leto ter tistih planinskih domov, ki so osnovna izhodišča za visokogorske planinske ture ter za nadelavo in vzdrževanje planinskih potov.

Seznam planinskih postojank in poti, ki pridejo v poštev, je sestavni del tega dogovora in ga bodo podpisniki sporazuma dopolnjevali ali spreminjali.

2. Podpisniki bodo oblikovali in sprejeli srednjeročni načrt sanacije, modernizacije, povečanja zmogljivosti, vzdrževanja in gradnje visokogorskih planinskih postojank in nadelave planinskih potov do vključno leta 1980, na podlagi tega pa letne programe.